

Apstiprinu:

Mārupes novada bibliotēkas

vadītāja **Ilze Aizsila**

Babītes bibliotēkas

krājuma komplektēšanas politika

(2025.- 2028.)

Bibliotēkas misija ir līdzdalība izglītotas, informētas un kulturālas sabiedrības veidošanā, nodrošināt Mārupes novada Babītes apkaimes iedzīvotājus ar kvalitatīvu literatūru un pieeju informācijas resursiem.

Mērķis- padarīt bibliotēkas pakalpojumus maksimāli pieejamus dažādām iedzīvotāju vecuma un interešu grupu vajadzībām, veicināt interesi par lasīšanu, sniegt atbalstu mūžizglītībā.

Organizējot savu krājumu, bibliotēka vadās no LR MK 2010.gada 30.marta izstrādātajiem Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumiem Nr.317. Bibliotēkas krājumu veido un papildina, atbilstoši bibliotēkas nolikumā noteiktajiem uzdevumiem, ņemot vērā bibliotēkas mērķi un komplektēšanas profilu. Bibliotēkas krājums tiek papildināts regulāri, tematiski, selektīvi un ar dažādiem dokumentu veidiem, ņemot vērā novada iedzīvotāju un bibliotēkas lietotāju sastāva analīzi.

Krājuma komplektēšanas uzdevumi

- veidot bibliotēkas krājumu, atbilstoši lasītāju vecuma, nacionālajam un socioloģiskajam sastāvam, aptverot to dažādās intereses,
- nodrošināt lasītājiem brīvu, neierobežotu literatūras un nepieciešamās informācijas saņemšanu, veicināt lasīšanu un citu informācijas līdzekļu apguvi un izmantošanu,
- vērst bibliotēkas darbu uz krājuma kvalitātes uzlabošanu un pilnīgāku tā satura atklāšanu bibliotēkas lasītājiem

Mērķauditorija

Babītes bibliotēkas mērķauditorija ir strādājošie, skolnieki, studenti, pirmsskolas vecuma bērni, Babītes PII un Bērnodārzs Vinnijs (CreaKids, Privātā pirmsskola Babītē) audzēkņi, pensionāri un Daudzfunkcionālo sociālo pakalpojumu dienas centra klienti.

Bibliotēkas pakalpojumus izmanto Mārupes novada Babītes pagasta vairāku ciemu iedzīvotāji: Babītes, Spilves, Priežciema, Mežārēm, kā arī Rīgas robežas -Beberbeķu ielas iedzīvotāji.

Bibliotēkas lietotāju sadalījums pa vecuma grupām 2024.gadā (%)

līdz 18.g.v. – 20%

18-39 g.v. – 23%

40-59 g.v. – 31 %

60 -79 g.v. – 18%

80 + g.v. – 8 %

- **bērniem un skolēniem**, komplektē literatūru pirmo lasīšanas iemaņu apguvei, to nostiprināšanai un papildus literatūru mācību procesam, atbilstoši bērnu attīstības un zināšanu līmenim un viņu interesēm. Bērni un jaunieši tiek iesaistīti lasīšanas veicināšanas programmās ‘‘Bērnu, Jauniešu un vecāku žūrija’’, ‘‘Ziemeļvalstu literatūras nedēļa’’.
- **studentiem** iespēju robežās komplektē dažādu nozaru iespaiddarbus, kas balstīti uz pētniecisko darbu, konkrētiem faktiem, tiek iegādātas rokasgrāmatas, un cita uzzīņu literatūra,
- **pensionāriem, mājsaimniecēm, pašnodarbinātām personām un bezdarbniekiem** paredzētā krājuma komplektēšanā tiek ņemtas vērā šo lasītāju kategoriju informacionālās un izklaides vajadzības, akcentu liekot uz pieprasīto daiļliteratūru, izziņu literatūru un preses izdevumiem.

Krājuma veidošanas pamatprincipi

Bibliotēka komplektē dokumentus ar nepārejošu zinātnisku un kultūrvēsturisku vērtību, kas atspoguļo dažādus laika periodus. Krājums nepārtraukti tiek papildināts ar jauniem dokumentiem, kā arī agrākajos gados izdotajiem materiāliem, ja tiem ir paaugstināts pieprasījums, zinātniska vai kultūrvēsturiska vērtība.

Atlases kritēriji

- ✓ lasītāju mērķauditoriju intereses, pieprasījums,
- ✓ izdevuma aktualitāte, kvalitāte, vēsturiskā vērtība,
- ✓ valodas aspekts,
- ✓ nozares speciālistu vērtējums,
- ✓ izdevuma cena, atbilstoši finanšu sadalījumam (grāmatām un periodikai)
- ✓ izdevuma kvalitāte.

Formāti

Bibliotēka komplektē:

- ✓ iespiestos dokumentus: grāmatas, periodiskos izdevumus,
- ✓ audiovizuālos dokumentus,

Eksemplāru skaits

Bibliotēka komplektē katra dokumenta 1 eksemplāru, izņemot paaugstināta pieprasījuma dokumentus, kurus iepērk vai saņem dāvinājumā vairākos eksemplāros. Paaugstināta pieprasījuma dokumentu eksemplāru skaitu nosaka Krājuma komisija.

Valodu aptvērums

Pamatā dokumenti tiek komplektēti latviešu valodā. Krievu valodā literatūra netiek komplektēta. Atbilstoši augošam lasītāju pieprasījumam tiek komplektēti izdevumu angļu valodā.

Finansējums

Bibliotēkas krājums tiek komplektēts, balstoties uz Mārupes novada pašvaldības piešķirto finansējumu, kas katru gadu var nedaudz atšķirties, bet ievērojot pamatprincipu ne mazāk kā 0.43 EUR uz 1 pašvaldības iedzīvotāju.

Galvenais finansējuma avots ir : Mārupes novada pašvaldības budžeta līdzekļi

Iepērkot un komplektējot dokumentus, budžeta līdzekļus sadala:

- Grāmatām- 80 -82 %, periodikai- 18-20 %,
 - t.sk. bērniem - 22-24 %, atbilstoši lasītāju vecuma sadalījumam,
 - 80% - daiļliteratūrai, 20% - nozaru literatūrai.

Bibliotēka nekomplektē pretvalstiska, rasu naidu kurinoša, pornogrāfiska satura, valstī neregistrētu reliģisko sektu, zemas kvalitātes izdevumus.

Komplektēšanas avoti

Bibliotēka izmanto šādus dokumentu komplektēšanas avotus:

- ✓ iepirkumi:
 - izbraukuma tirdzniecības piedāvājumi- I/K Avots AG, Virja,
 - grāmatu tirdzniecības vietnē eglobuss.lv , grāmatu veikali, izdevniecības,
- ✓ abonēšana (Latvijas Pasts, Dienas mediji)
- ✓ iestāžu un privātpersonu dāvinājumi,
- ✓ nozaudēto dokumentu aizvietošana ar identisku, jaunāku vai līdzvērtīgu izdevumu,
- ✓ projektu ietvaros ("Bērnu žūrija")

Piekomplektēšana

Piekomplektēšana ir plānveidīga bibliotēkas krājuma papildināšana ar trūkstošiem vai nepietiekamā eksemplāru skaitā esošiem iespieddarbiem un citiem dokumentiem;

Piekomplektēšanas iemeslus un kārtību izvērtē krājuma komplektēšanas komisija. Tā nepieciešama īpaši pieprasītiem izdevumiem, bērnu un pieaugušo literatūras klasikai. Piekomplektēšana notiek, izmantojot izdevniecību mājaslapas un piesūtītos izdevniecību katalogus, grāmatnīcas, īpaši to akciju un grāmatu tirgu laikā. Vecākus izdevumus piekomplektē, izmantojot Depozitārijus un lasītāju dāvinājumus.

Dāvinājumu pieņemšana.

Bibliotēka pieņem grāmatu un citu dokumentu dāvinājumus, ja dāvinātājs piekrīt, ka dokuments pirms pieņemšanas tiks izvērtēts krājuma komplektēšanas komisijā un atbildīs komplektēšanas profilam:

- ✓ izdošanas laiks ir pēdējo 2-3 gadu literatūra un tā nav krājumā,
- ✓ aktualitāte, ja tā ir paaugstināta pieprasījuma literatūra,
- ✓ izdevuma nolietojuma pakāpe, tie jauni vai mazlietoti,
- ✓ valoda, ja tā ir latviešu, vai potenciāli pieprasīta arī krievu vai angļu valodā

Atsevišķos gadījumos var pieņemt dāvinājumu, ja tā vizuālais izskats nav labs, bet dokumentam ir kultūrvēsturiska vai zinātniska nozīme.

Bibliotēkai ir tiesības saņemtos dāvinājumus izmantot pieprasītas, bibliotēkā nolietotu grāmatu nomainīšanai pret labākā vizuālā stāvoklī esošiem

Dāvinājumus netiek pieņemti saturiski novecojuši, nolietoti, krājumā esoši dokumenti un tādi kas neatbilst krājuma komplektēšanas politikai.

Krājuma izmantošanas kārtība

Abonementa krājums ir paredzēts lasītājiem izsniegšanai uz mājām ar termiņu 1 mēnesis. Paaugstināta pieprasījuma dokumentiem un periodikai, izņemot pēdējo numuru, termiņš ir 2 nedēļas. **Lasītavas** krājums nav izdalīts atsevišķi, bet šeit lasa periodiskos izdevumus, īpaši to pēdējos numurus, ko neizsniedz uz mājām.

Krājuma izvērtēšana un norakstīšana

Bibliotēkas krājumu pārskata un izvērtē regulāri – ikdienas darbā.

Dokumentu izņemšana no krājuma un norakstīšana bibliotēkā notiek 2 reizes gadā.. Dokumentus norakstīšanai atlasa un noraksta, atbilstoši šādiem kritērijiem:

- ✓ novecojuši pēc satura, aktualitāti zaudējuši,
- ✓ liekie dubleti,
- ✓ bibliotēkas krājuma profilam neatbilstoši iespieddarbi un citi dokumenti,
- ✓ nolietoti iespieddarbi un tādi, kuri lietošanas procesā kļuvuši izmantošanai nederīgi un kurus nav iespējams salabot,
- ✓ nozaudētie iespieddarbi un citi dokumenti un kuri pazuduši brīvpieejas apstākļos;
- ✓ iespieddarbi un citi dokumenti, kuri nav atgūstami no bibliotēkas lietotāja

- ✓ pēc inventarizācijas neatrasti,
- ✓ pieejami tiešsaistē (statistikas dati, likumi),

Periodiskie izdevumi Bibliotēku informācijas sistēmā tiek norakstīti katru gadu.

Abonēto preses izdevumu glabāšana

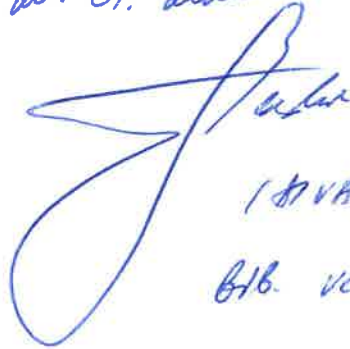
Babītes bibliotēka, ierobežoto telpu dēļ, laikrakstus uzglabā tekošā gada robežās, žurnālus – 1 gadu.

Atsevišķi preses izdevumi, kam ir ilgstoša, paliekoša vērtība, iespēju robežās tiek glabāti ilgāk.

Vietējās avīzes komplekti tiek glabāti neierobežotu laiku.

Maz izmantotos iespieddarbus glabā Krātuvē.

20. 01. 2015.

(Ieva GRUDULE)

Bib. vadītāja.

